

Raamatusoovitus

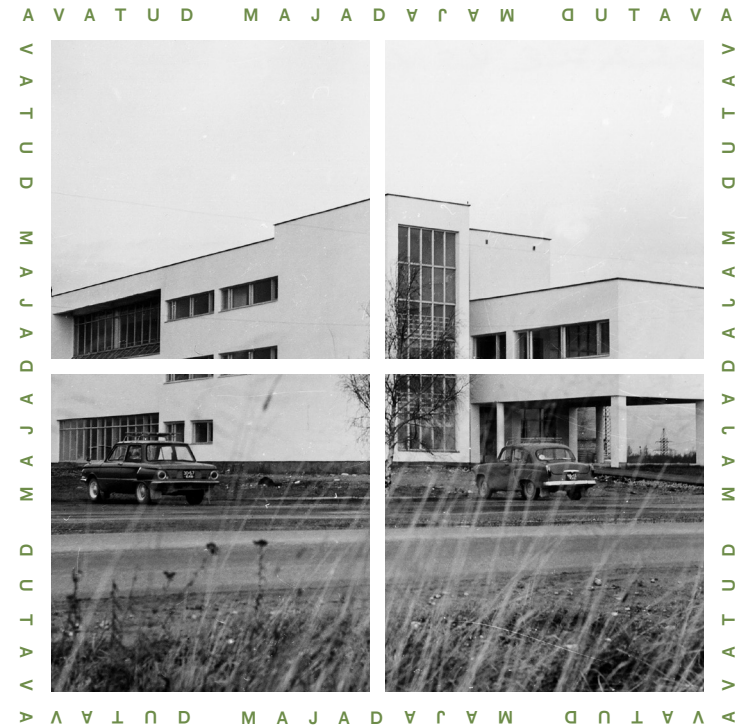

ELAV RUUM: sajand Eesti arhitektuuri

Arhitektuurimuuseumi püsinäitusega kaasnev trükis „ELAV RUUM: sajand Eesti arhitektuuri” on pildirohke ja sõbralikus väikeformaadis trükis, mis käsitleb tähtsamaid löike Eesti arhitektuuri kujunemisloost 20. sajandil, aga ka huvitavamaid nähtusi tänapäeval. Raamat annab ülevaate sellest, kuidas on ühiskondlikud, majanduslikud ja poliitilised protsessid mõjutanud sinsete inimeste eluviise ning kohalikku ruumilist arengut. Läbivalt kakskeelne (eesti, inglise) raamat sobib lugemiseks kõigile ruumi- ja arhitektuurihuvilistele. Raamat jaguneb kahte ossa – Eesti arhitektuuri ajateljeks (1900–20...) ja temaatilisteks hoonetutvustusteks. Ajatelg annab lihtsa ja selge ülevaate Eesti arhitektuuri olulisematest ilmingutest 20. sajandi algusest tänapäevani. Temaatilised plokid – kultuur, ühiskond, linn, kodu, puhkus ja fantaasia – seevastu tutvustavad hooneid nende kultuurilise ja ühiskondliku rolli valguses. Valmishitatud hoonete kõrval leiab raamatust mitmeid realiseerimata projekte ja visioone, mis ilmestavad omas ajas aktuaalseid arhitektuurseid ideid ning on põnevad vaadata veel praegugi.

Koostajad: Mait Väljas, Carl-Dag Lige
Tekstid: Mait Väljas, Carl-Dag Lige,
Sandra Mälk, Triin Ojari, Teele Jürivete
Kujundajad: Koit Randmäe, Brit Pavelson
Eesti Arhitektuurimuuseum, 2015

Raamatut saab osta muuseumi raamatupoest
soodushinnaga 12€

Avatud Majad nr. 40

Kuressaare

12.07.2018

Grupijuht: Mihkel Koppel, arhitekt

Ekskursioon saab teoks koostöös EV100 kunstiprogrammiga.
NB! Igate registreerunud osalejale nime alusel ühekordne tasuta sissepääs Eesti Arhitektuurimuuseumi.

EESTI ARHITEKTUURIMUUSEUM
MUSEUM OF ESTONIAN ARCHITECTURE

Saare KEK-i haldushoone, Ringtee 15

Kuussaare linnaringil paikneb aastakümneid uhkes üksinduses eksisteerinud neomoder-nistlik esindushoone – endise Saare Kolhoosi-ehituskontori peahoone. Viimase kümnendiga on äri- ja tööstushooneid linnaserva KEK-i hoone ümber järk-järgult juurde kerkinud. Arhitekt Maarika Löökesee poolt 1979. aastal projekteeritud hoone sai valmis 1982. Hoone maht ja fassaadid võeti muinsuskaitse alla endise linnaarhitekti ja muinsuskaitseja Lilian Hansari ettepanekul 2005. aastal. KEK-i hoone on oma monumentaalsuses üks uhkemaid modernistliku arhitektuurikeelega hooneid Saaremaal.

Sadama ait, Veski 9

Liivimaa provintsilinna Arensburgi ehitati 1663. aastal sadama kaubaait. Paekividest kahe-korruseline ja kõrge viilkatusega aidahoone oli oma kahe ruumiga mõeldud sadama kaupade ladustamiseks ja hoidmiseks. Sajandite jooksul merelaht taandus ning 20. sajandi jooksul täideti see lõplikult. Tänapäeval asub aidahoone võrdlemisi imeliku koha peal keset linna – merest eraldavad seda juba teine ring mudaravilaid ehk vanimate mudaravilate asemele ehitatud SPA-de vöönd ning Tori ja Suur-Sadama linnaosade vahele kasvanud nõukogudeaegsete elamute kvartalid. Hoone on andnud nime Veski tänavale, sest selle juurdeehituses paiknes 19. sajandil Schmidt auruveski. Käesoleval hetkel on hoone 20. sajandil valminud juurdeehituse osasse väljaehitamisel Lahhentagge džinni tootmis-kompleks.

Meissneri pansion, Lasteaia 8

Ehitusajast 1882 kuni 1941. aastani järjest kõige kauem võõrastemajana tegutsenud Kuussaare pansionihoone „Fr. Meissner“ ehitati Peterburi ja Riia rikaste supelsakste aastaringseks majutamiseks. Võrreldes teiste tsaari-aja lõpul tegutsenud linna pansionihoonetega oli Meissner mugavuselt ja sisult esirinnas. 1905. aasta paiku tehti pansionihoonele laiendus ning sellisena on hoone säilinud sisuliselt tänaseni. Nõukogude ajal paiknes hoones

vene lasteaed. 2000. aastate alguses tühjaks jäänud pansionihoonet ootab ees tulevik korterelamuna.

TTÜ Kuussaare Kolledži Katsebasseini hoone, Komandandi tänav

Väikelaevaehituse eriala on Kuussaares õpetatud kümmekond aastat. b210 arhitektide ja Komissarov Arhitektuur OÜ poolt projekteeritud harukordse funktsiooniga hoone valmis 2014. aastal. Pika, laevaehituse mudelite katsetamiseks mõeldud sisebasseiniga mõeldud hoone mahutati Kuussaare vana-linna peatänav aärsesse kvartalisse ajaloolise Kuussaare kohtuhoone hoovil.

Kuussaare Muusikakool, Komandandi 9

Pealtnäha ajaloolise hoone müüride vahel on peidus keeruline ehitusajalugu. Omaaegne Kingissepa* restaureerimisvalitsus rekonstrueeris Torni tänav aärsse ajaloolise, Kuussaare kindluse komandant Christian Friedrich Ecke elamu lastemuusikakooliks 1979. aastal. Rekonstrueerimisel kasutati sel ajal moodsat lähenemisviisi – niinimetatud transplanteerimist. Kuna Torni tänav oli selle hoone ees vaid kuue meetri laiune, lammutati ajalooline hoone kuni vundamendini ja ehitati silikaat-tellistest koopiana üles seitse meetrit eemal. Dolomiitkarniis ja akende ehisraamistused müüriti uue hoone seinaga. Vana hoone paekivi-seinte materjal aga kasutati Garnisoni tänav aärsse kiviaia ehituseks. 2010. aastal toimunud CO-2 kvoodi müügi rahadega rekonstrueeriti hoone uuesti, asendades kõik katusekonstruktsioonid ja muutes mingil määral ruumi-programmi. Praegu on hoone aktiivses kasutuses muusikakooli ja kontserdipaigana, seltsitegevuse näol ka kooride ja orkestrite harjutuskohana.

Disainimajakas, Kohtu 18/22

Kuussaare Ametikooli hoovil Kohtu tänav joonel asub 2012. aastal valminud kunsterialade õppehoone, autoriks Karisma Arhitektid. Samas asukohas varem paiknenud

ajalooline aadlidaamide varjupaiga peahoone oli 2000. aastate alguseks varisemisohtlik ja lammutati; alles jäid sellest ansamblist kaks otsaseinaga Kohtu tänav joonel paiknev paekivist kõrvalhoonet. Nende kivihoonetehelisele alale korraldati arhitektuurivõistlus, mille võidutöö ka realiseeriti. Ametikooli hoovil paiknev eraldi õppehoone on väga hästi omaks võetud ja vastandub linnaehituse-likult samal territooriumil asuvalle hiiglaslikule õppekorpusele.

*Kuussaare kandis Kingissepa nimetust 1952–1990

Tekstid: Mihkel Koppel
Toimetanud: Carl-Dag Lige

Meissneri pansion, Lasteaia 8

